

Somberek Körjegyzőség Szervezetfejlesztése

ÁROP-1.A.2/A-2008-0228

7. célterület

Az önkormányzati intézmények felügyeletének átalakítása, a döntési jogosultságok átstrukturálása.

Dokumentumelemzési és szervezeti diagnosztikai tanulmány

Workshop forgatókönyv, interjú összefoglaló

Készítette: SKC Consulting Kft.

H-1031 Budapest Monostori u. 10. I.em.

Felnőttképzési nyilvántartási szám: 00214-2008

Intézmény-akkreditációs lajstromszám: AL-1821

1. Célok

A projekt keretén belül feltérképeztük az önkormányzat (felügyeleti szerepét a mindennapokban a körjegyzőség tölti be) és intézményei közötti viszonyokat, melyek kiterjednek a kommunikációra, a kapcsolattartásra, finanszírozásra, az elvégzett feladatokról való beszámolásra is.

A feltérképezést követően a projektbe bevont két intézmény vezetőivel és vezető beosztású munkavállalóival workshop keretében a fenti területeket átbeszéltük, megkerestük a szűk keresztmetszetet és e vizsgálat eredményeképpen átalakítottuk a jelenlegi struktúrát, különös tekintettel a döntéshozatali mechanizmusokra és az intézmények felügyeletére vonatkozóan.

A workshop során célunk az volt, hogy közelebb vigyük a vezetőkhez a projektmenedzsment szemléletet, és alkalmazzák azokat a munkájuk során. Az önkormányzatnak szüksége lenne arra, hogy mostantól kezdve vegyék igénybe a projektmenedzsmentet, és aszerint döntsenek, alakítsák ki a további működésüket.

Workshop

Időbeosztás	Tevékenység	Szükséges eszközök
9:00 – 10:00	Témafelvetés A projektmenedzsment létjogosultsága	<ul style="list-style-type: none">• flipchart• filcek
10:00 – 11:30	Projekt-előkészítési módszertan Gyakorlati feladatok a módszertan kipróbálására	<ul style="list-style-type: none">• projektor• laptop• tollak• post-it
11:30 – 11:45	Kávészünet	
11:45 – 13:15	SWOT analízis eszköztár (elméleti előadás) SWOT analízis készítése egy kiválasztott aldebrói szervezeti területre	<ul style="list-style-type: none">• projektor• laptop• flipchart• filcek
13:15 – 14:15	Ebédszünet	

<p>14:15 – 15:30</p>	<p>Projektkalkuláció (személyi-, tárgyi-, anyagi erőforrás, idődimenziók számbavételezése és tervezése)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • flipchart • filcek • A4-es lapok • tollak • post-it
<p>15:30 – 16:45</p>	<p>„Játszótér-konfliktus” (multilaterális projektmenedzsment feladat)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tréning-egységcsomag (6) • filcek • flipchart • tollak
<p>16:45 – 17:15</p>	<p>Lezárás, hosszú távú célok kijelölése a projektszemléletre történő átállásban</p>	<ul style="list-style-type: none"> • flipchart • filcek

2. Helyi önkormányzatok

A magyar helyi önkormányzás a helyi közigazgatási szervek jogszabályok keretein belüli jogát, lehetőségeit jelenti a közügyek jelentős részének saját hatáskörben és a lakosság érdekében történő szabályozása és igazgatása terén. Az önkormányzati törvény (Ötv.) az ellátandó feladatok közül azokat nevesíti, emeli ki, amelyek a helyi társadalom közösségi életének legfontosabb területeit érintik.

A helyi önkormányzás lehetővé teszi, hogy a választópolgárok helyi közössége – közvetlenül, illetőleg a választott helyi önkormányzata útján – önállóan és demokratikusan intézze a helyi érdekű közügyeit.

Az Országgyűlés, támogatva a helyi közösségek önszervező önállóságát, segíti az önkormányzáshoz szükséges feltételek megteremtését, előmozdítja a közhatalom demokratikus decentralizációját. A helyi közügyek a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátásához, a közhatalom önkormányzati típusú helyi gyakorlásához, valamint mindezek szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek helyi megteremtéséhez kapcsolódnak. A helyi önkormányzat – a törvény keretei között – önállóan szabályozhatja, illetőleg egyedi ügyekben szabadon igazgathatja a feladat- és hatáskörébe tartozó helyi közügyeket. Döntését az Alkotmánybíróság, illetve bíróság kizárólag jogszabálysértés esetén bírálhatja felül.

A helyi önkormányzat – a választott helyi képviselő-testület által, vagy a helyi népszavazás döntésével – önként vállalhatja minden olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv hatáskörébe. Az önként vállalt helyi közügyekben az önkormányzat mindent megtehet, ami jogszabályt nem sért. Az önként vállalt helyi közügyek megoldása nem veszélyeztetheti a törvény által kötelezően előírt önkormányzati feladat- és hatáskörök ellátását.

Magyarország területi tagozódásáról az Alkotmány rendelkezik. Ehhez illeszkednek az önkormányzati szintek is. A helyi önkormányzatok két típusa különböztethető meg: a települési és a megyei (vagy másképpen területi) önkormányzatok. A települési önkormányzatok helyi önkormányzatok, a megyei önkormányzatok a területi tagozódás alapján területi, az önkormányzáshoz való jog alapján helyi önkormányzatnak minősülnek. Az önkormányzatok szintje között nincsen alá- és fölérendeltségi viszony, nem utasíthatják egymást, a kölcsönös érdekeket szem előtt tartván együttműködnek, és tiszteletben tartják egymás helyi önkormányzáshoz való jogát, autonómiáját.

A kisebbségi önkormányzat, illetve más, például magánjogok alapján létrejövő egyéb önkormányzatok, illetőleg a közjog alapján létrejövő köztisztviselők, egyetemek, stb. nem tartoznak a helyi önkormányzatok típusai közé.

2.1. Szubszidiaritás elve

A szubszidiaritás elve szerint minden döntést azon a lehető legalacsonyabb szinten kell meghozni, ahol az optimális informáltság, a döntési felelősség és a döntések hatásainak következményei a legjobban láthatók és érvényesíthetők. Ez biztosítja a döntések demokratikus legitimitását. Ezen elv hatással van a helyi önkormányzatokra is, mivel a helyi önkormányzatoknak is át kell gondolniuk, hogy melyek azok a területek, ahol feltétlenül szükséges a rendeleti szabályozás, s nem elegendő-e a célok megvalósítását lakossági szerveződések, civil szervezetek útján megoldaniuk.

A szubszidiaritás elve az Európai Uniót összefogó egyik legfontosabb alapelv, amelyet a Maastrichti Szerződés 3.b cikke kodifikált, valamint egyike azon alapelveknek, amelyek egyaránt ösztönzik a közösségi politikák döntéshozói és végrehajtói aspektusait.

Elméletben egy, a gyakorlatban azonban két formája létezik: az EU szubszidiaritási elve (amely csak a Közösség és a tagállamok viszonyát hivatott szabályozni) szűkebb körű a szubszidiaritás általánosan ismert fogalmánál, amely a demokrácia nélkülözhetetlen

elemének ítéli a hatalomnak azt a fajta tagolódását, amely mind nagyobb és mind több jogkört biztosít az önkormányzatoknak.

A tagállamok szintjén a szubszidiaritás szerepe szorosan összekapcsolódik a törvényhozás és végrehajtás mechanizmusával. Lényege, hogy bármely adott kérdésben azon a szinten kell dönteni, ahol egyrészt már rendelkezésre állnak az ehhez szükséges információk és végrehajtási eszközök, másrészt ahol ez a lehető legközelebb marad a döntésben érdekelt állampolgárokhoz.

Bármely adott kormány az egyes állampolgárok, kisközösségek önálló kezdeményezéseit nem helyettesíteni, magához vonni, hanem kiegészíteni és támogatni hivatott. Így a szubszidiaritási elv alkalmazásának egyik fő célja a különböző helyi érdekek párhuzamos, egymást nem kizáró képviselésének biztosítása, az egyes állampolgárok ésszerű bevonása az őket közvetlenül érintő döntéshozatal előkészítésébe.

A szubszidiaritási elv térhódításával voltaképpen egy egyre átfogóbb, hármas tagolású uniós, tagállami és helyi önkormányzati szintű szabályozási rendszer van kiépülőben, melyet a hatékonyság, áttekinthetőség és demokratizmus együttes érvényesítése jellemez.

Somberek Önkormányzatának is ajánlott ezen elv alkalmazása, hiszen segítségével sok idő és kellemetlenség kerülhető el. Eddig is volt példa az önkormányzatnál az elv figyelembevételére, hiszen a helyi rendeletek éppen ezt követik.

A Sombereki Hivatal hivatalos megnevezése: Somberek és Görcsönydoboka Községek Körjegyzősége, melynek székhelye: 7778 Somberek, Kossuth Lajos utca 111.

2.2. Somberek Önkormányzatának feladatai a közszolgáltatások körében

- településrendezés és településfejlesztés,
- az épített és természeti környezet védelme,
- lakásgazdálkodás,

- vízrendezés, csapadékvízvezetés és csatornázás,
- köztemetők fenntartása,
- helyi közutak és közterületek fenntartása, helyi tömegközlekedés biztosítása,
- köztisztaság biztosítása, településtisztaság biztosítása,
- gondoskodás a helyi tűzvédelemről és a közbiztonság helyi feladatairól,
- közreműködés a helyi energia szolgáltatásban,
- közreműködés a foglalkoztatás megoldásában,
- gondoskodás az óvodai nevelésről, az alapfokú oktatásról és nevelésről, az egészségügyi,
- és szociális ellátásról, valamint a gyermek- és ifjúsági feladatokról,
- közösségi tér biztosítása,
- közművelődési, tudományos, művészeti tevékenység és a sport támogatása,
- a nemzetiségi és etnikai kisebbség jogai érvényesítésének biztosítása,
- az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése.

Ezekon felül az Önkormányzat köteles gondoskodni:

- az egészséges ivóvízellátásról,
- a közvilágításról,
- a helyi közutak és a köztemető fenntartásáról,
- az óvodai nevelésről, általános iskolai oktatásról és nevelésről,
- az egészségügyi és a szociális alapellátásról,
- szociális étkeztetésről,
- a nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak érvényesüléséről.

Továbbá a hivatal biztosítja a postai, kézbesítési, gépelési, sokszorosítási feladatok ellátását és viseli annak költségét.

A Feladatok ellátásában a Sombereki Német Kisebbségi Önkormányzat elnökének megkeresése alapján a Körjegyző által kijelölt ügyintéző működik közre.

3. A hivatal irányítása

A hivatalt a Körjegyző vezeti, akit távollétében vagy akadályoztatása esetén az igazgatási főelőadó helyettesít. Míg a körjegyzőség működésének ellenőrzését, és a feladatok egyeztetését Somberek és Görcsönydoboka községek polgármesterei együttesen végzik.

A munkáltatói jogokat a hivatal dolgozói tekintetében a körjegyző gyakorolja, ellátja az SZMSZ-ben és a jogszabályokban meghatározott feladatokat, valamint a polgármesterek megállapodása alapján Somberek község polgármesterének egyetértésével nevezi, menti fel, jutalmazza a hivatal dolgozóit.

A hivatali munkaidő a Sombereki Önkormányzatnál is heti 40 óra. A hivatali dolgozóknak hétfőtől csütörtökig: 7.30 – 16.00 óráig, pénteken 7.30 – 13.30-óráig tart a munkarendje, mely magába foglalja a 30 perces ebédidőt. Az ügyfélfogadásra ezen a munkaidőn belül van korlátlan lehetőség.

Nemcsak a vállalatoknál történő munka esetén, de a hivataloknál is lehetőség van külszolgálat, illetve kiküldetés teljesítésére, mely csak a körjegyző előzetes engedélye alapján történhet. A körjegyző igazolását követően történik a dolgozók kiküldetése során felmerülő költségek (utazás, szállás, napidíj) elszámolása.

A Körjegyző a küldeményeket az ügyintézők kijelölése után az iktatási feladatokat ellátó ügyintézőnek adja át.

A Körjegyzőnek kizárólagos kiadmányozási jogköre van amennyiben egyedi államigazgatási ügyben hozott határozatot, valamint a felettes hatóságokhoz küldött jelentések, átiratok esetén. Távolléte esetén helyettese, illetve megbízottja rendelkezik ezen jog gyakorlásával.

Ugyancsak a Körjegyző előzetes engedélyére van szükség a bélyegzők megrendelése. Bélyegző használatba adásakor az adott bélyegzőkről az iktatási feladatot ellátó ügyintéző

nyilvántartást vezet, és az ezt végző ügyintéző köteles a bélyegzők meglétét évente ellenőrizni.

Az anyakönyvvezetőt anyakönyvi ügyekben, a népességnylvántartót népességnylvántartási ügyekben, míg a gazdálkodási csoportvezetőt az intézmények felé küldött jelentések, tájékoztatók kiadásában illeti meg a kiadványozási jog.

Az adóügyi ügyintéző az adóívek, különböző fizetési felszólítások, letiltások aláírására jogosult.

Az ügyintézőt az ügy érdekét nem érintő ún. közbenső intézkedések, (hiánypótlások, időpontközlés, stb.) esetén, valamint külső szervektől, intézményektől, képviselőktől, stb. a hozzájuk érkező megkeresések alkalmával, amennyiben az ügy nem tartozik a képviselő-testület, tisztségviselő, bizottság vagy a körjegyző hatáskörébe, kiadványozási jog illeti meg.

3.1. A képviselő testület

A helyi önkormányzati autonómia népképviselői szerve a képviselő-testület. Önállóságát biztosítja azon rendelkezés, mely szerint tagjait - a települési képviselőket - közvetlenül az állampolgárok választják, illetve a szervezeti- és működési szabályzatban működésének részletes szabályait maga határozza meg, függetlenül minden egyéb központi vagy helyi szerv befolyásolásától.

A képviselő-testület a megbízatásának lejártá előtt név szerinti szavazással, minősített többségű döntéssel kimondhatja a feloszlását. Ebben az esetben hetvenöt napon belüli időpontra időközi választást kell kiírni. A képviselő-testület az új képviselő-testület alakuló üléséig, a polgármester az új polgármester megválasztásáig ellátja feladatát, gyakorolja hatáskörét.

A képviselő-testület kizárólagos hatáskörébe tartozik:

- az önkormányzati rendeletalkotás,
- az önkormányzat szervezetének kialakítása és működésének meghatározása,
- a törvény által hatáskörébe utalt választás, kinevezés és megbízás,
- a helyi népszavazás kiírása az önkormányzati jelképek, kitüntetések és elismerő címek meghatározása, használatuk szabályozása,
- döntés a díszpolgári cím adományozásáról,
- a gazdasági program, költségvetés megállapítása és a végrehajtásáról szóló beszámoló elfogadása, helyi adó megállapítása,
- a településrendezési terv jóváhagyása,
- a képviselő-testület által meghatározott értékhatár feletti hitelfelvétel, kötvény kibocsátás,
- közösségi célú alapítvány és alapítványi forrás átvétele és átadása,
- megállapodás külföldi önkormányzattal való együttműködésről, nemzetközi önkormányzati szervezethez való csatlakozásról,
- önkormányzati társulás létrehozása, társuláshoz, érdekképviseleti szervezethez való csatlakozás,
- intézmény alapítása,
- közterület elnevezése, emlékmű állítása,
- eljárás kezdeményezése az Alkotmánybíróságnál,
- felterjesztési jog gyakorlása (általánosságban: véleménynyilvánítás azokban az ügyekben, amelyekben a törvény az önkormányzat álláspontjának kikérését írja elő),
- bíróságok népi ülnökeinek megválasztása,
- állásfoglalás megyei önkormányzati intézmény átszervezéséről, megszüntetéséről, ellátási, szolgáltatási körzeteiről, ha az általa nyújtott szolgáltatás a települést is érinti,
- a települési képviselő, a polgármester összeférhetetlenségi ügyében való döntés, az Ötv. 33/A.§.(2) bekezdésének b.) pontjában meghatározott hozzájárulással kapcsolatos döntés, a vagyonyilatkozati eljárással kapcsolatos döntés,
- amit törvény a képviselő-testület át nem ruházható hatáskörébe utal,

- vagyonezelési szerződés megkötéséről, tartalmának meghatározásáról hozandó döntés.

A képviselő-testület elnöke a polgármester, aki összehívja és vezeti a testület ülését. A képviselő-testület összehívását kezdeményezheti még a Dél-Dunántúli Regionális Közigazgatási Hivatal vezetője, valamint a népi kezdeményezés is indítványozhatja.

Az ülésekre meghívókat és előterjesztéseket juttatnak el. A meghívókat az ülés előtt 5 nappal kell megküldeni a képviselőknek, a német kisebbségi önkormányzat elnökének, a meghívottaknak és a részvételi joggal jelenlévőknek, de rendkívüli testületi ülés esetén 2 nappal korábban kell az érintettekhez elküldeni.

A képviselő-testület és a bizottság ülésén tevékenységi körében tanácskozási jog illeti meg:

- a Dél-Dunántúli Regionális Közigazgatási Hivatal vezetőjét,
- a napirend tárgya szerinti illetékeseket,
- a bejegyzett pártok képviselőjét,
- Német Kisebbségi Önkormányzat elnökét,
- körjegyzőt.

Ezen testületi ülések időpontját, helyét és napirendjét a helyi kábeltelevízióban közzé teszik, melyről a község körjegyzője gondoskodik.

Rendkívüli testületi ülést köteles összehívni a polgármester:

- a képviselők 1/4-ének indítványára,
- vagy bizottságának a napirendet is tartalmazó indítványára,
- ha haladéktalanul döntenie kell hatáskörébe tartozó ügyben.

A testületi ülésekről minden esetben jegyzőkönyv készül, mely tartalmazza a helyszínt, a jelenlevő és távolmaradó személyek (képviselek és meghívottak) névsorát valamint a tárgyalt

napirendi pontokat a tanácskozás lényegét, a szavazás számszerű eredményét és a hozott döntéseket tartalmazza, elkészítéséről a jegyző gondoskodik, a polgármester és a jegyző írja alá.

A jegyzőkönyvet az ülést követő tizenöt napon belül a jegyző köteles megküldeni a Kormány által rendeletben kijelölt szervnek (közigazgatási hivatal).

Az ONR rendszer segítségével könnyen lehívhatóak a szükséges adatok, a korábban hozott rendeletek, és segítségével tájékozódni lehet a lakosok által bejelentett igényei és problémái.

4. Önkormányzati intézmények felügyelete

Somberek Önkormányzata által fenntartott intézmények:

- Sombereki Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény,
- Művelődési Ház,
- Granárium – Panzió,
- Községi és Iskolai könyvtár,
- Caritas Központ,
- Szociális Otthon,
- Hagyományok Háza,
- Német Tájház,
- Állategészségügy,
- Egészségügyi Intézmények (Házi orvos, fogorvos).

Az önkormányzat a különböző intézmények vezetéséhez, működtetésére a feladatainak hatékonyabb, célszerűbb, gazdaságosabb és észszerűbb megoldása érdekében az alábbi társulásokban vesz részt:

- Görcsönydoboka Német Kisebbségi Települési Önkormányzattal létrehozott intézményfenntartó társulás a Sombereki Iskolát érintően,
- Mohács Kistérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat,
- Hétvégi háziorvosi ügyelet fenntartására létrehozott társulás,
- Mohács Többcélú Kistérségi Társulás,
- Logopédiai feladatok ellátására társulás,
- Kéményseprőipari Közszolgáltatásra vonatkozó társulás.

4.1. Az interjúk tapasztalatai

A végzett interjúk során kiderült, hogy az intézményvezetők hiányolják a lehetőséget a folyamatokba történő mélyebb beleszólásba. A hivatal dolgozói számára kényelmetlen, hogy bár szolgáltató és ellenőrző funkciókat töltenek be az intézmények részére, és nem részei a döntéshozásnak, az intézmények felől mégsem érznek támogató légkört. Nagyon rosszul érinti őket az is, hogy az ő véleményüket – néhány alkalom kivételével – nem kérdezik meg, és a hivatal céljait sem osztják meg mindenkivel. De ennek ellenére pozitívként tekintenek arra, hogy az osztályok megkapják a hivatal vezetőitől a céljaikhoz szükséges támogatás elérésére.

Az is jellemző, hogy a feladatokat nem komplexen, hanem csak az adott részfeladatra koncentrálnak közelítik meg, így az elvégzett feladatok nem érik el azt a hatékonyságot, melyet mindenki elvárna a saját befektetett munkájának eredményeként. A sikertelenség eredményeként a folyamatos egymásra mutogatás és felelős keresés a jellemző.

Az önkormányzatnál a munkatársak csak ritkán kapnak visszajelzést a teljesítményükről, melyen változtatni kellene, hiszen a folyamatosan pozitív megerősítés fontos a munkavégzés színvonalának növelése érdekében. A szervezetten belüli információáramlás nem nevezhető a legjobbnak, a felsőbb vezetői döntésekről nem mindig kapnak megfelelő tájékoztatást, pedig szívesen vennék, ha heti találkozókra értesülhetnének a munkájukhoz szükséges információkról, fontosabb eseményekről. Jelenleg munkamegbeszélések csak szükség esetén, alkalomadtán vannak, mely rossz gyakorlat. A gyakoribb találkozókra lehetőség

lenne arra is, hogy a dolgozók rögtön visszajelzést kapjanak munkavégzésükről, ráadásul a birtokukba levő információk pontosabbak lennének, kisebb lenne a félreértés, és a rivalizálás is csökkenne. Szükséges lenne, hogy a két osztály között jelenlegi térbeli kapcsolat javuljon, növeljék a közös értekezletek, megbeszélések számát.

A dolgozók nagy felelősséggel vannak az időbeli keretet illetően, hiszen nagyon sok munkájuk van, melyet be akarnak fejezni időben, viszont a költségvetési kerethez sokkal rosszabb a hozzáállásuk. Ezen mindenképpen változtatnia kellene a hivatalnak, hiszen nemcsak az idő, de a költségvetési keret is fontos a minőségi munkavégzéshez. A magas költségek a gazdálkodást is befolyásolják, mert egyes feladatoktól elveszik a pénzt a feleslegesen elvégzett tevékenységek.

Önkormányzati irányítású intézmények esetében az alapítói határozatot a képviselő-testület hozza meg olyan módon, hogy a határozat mellékletét képező alapító (módosító, megszüntető) okiratot hagyja jóvá. Az alapítás dátuma pedig vitán felül az alapítást elrendelő határozat meghozatalának időpontja. Az önkormányzati intézetekben dolgozók mindegyike közalkalmazott, az intézmények vezetői az igazgatók, akiket nyilvános pályázat útján határozott időre bízzák meg.

Az önkormányzati intézmények fenntartása során több esetben előfordul, hogy egyes települések egymással versengve olyan intézményhálózatot tartanak fenn, mely meghaladja teherbírásukat. Néha azt látni, hogy a helyi képviselők lazábban kezelik az intézményeket, mint a polgármesteri hivatal, mely jelentős állami és önkormányzati hatáskört lát el.

Az önkormányzati intézmények felügyeleti és irányító szerve a képviselő testület, de nagyon nehéz szakmailag és gazdaságilag kihasználtságot és ráfordítási költségeket elemezve egy döntést átvinni, hisz az intézményi igazgatók és közalkalmazottak ott ülnek a képviselők soraiban, s mint egy gátat szabva az intézményüket érintő döntések meghozatalának. Ráadásul jelen esetben a közvetlen kapcsolatot és a felügyeleti funkciókat a körjegyzőség látja el, ami egyrészt megnehezíti az irányítást, hiszen a hivatalt is az önkormányzat tartja

fenn, és magában nem rendelkezik utasítási jogkörrel; másrészt a kommunikációba is beiktat egy olyan lépcsőt, ami sok esetben feleslegesnek tűnik.

Továbbá az intézmények esetében az alkalmazottaik ott ülnek a képviselők sorában, s összetartva intézményi szinten képviselik érdekeiket, hol egyikét, hol másikat.

5. Következtetések, javaslatok

Hatékony intézményi felügyeletet az jelentene, ha az intézmény igazgatója, vagy vezető beosztású dolgozó, mint képviselők nem lennének főnökeik saját maguknak. Az önkormányzati intézmények felügyeletét a képviselő testületnek az előzőekben említett fonák helyzet miatt nehéz biztosítani.

A szabályozás szerint egy képviselőnek saját maga kettős funkciójára kellene felhívni a figyelmet.

Az önkormányzat jelzése szerint, miszerint saját döntési körben szeretnének dönteni az SzMSz és az intézmények Szervezeti és Működésének Szabályzatának módosításáról, javasoljuk, hogy a megtett javaslatainkat vegyék figyelembe a szabályozások módosításakor, illetve egyéb szervezeti szabályzatokban (pl. ellenőrzési terv) is vegyék figyelembe az itt megjelölt eredményeket.

Az önkormányzati intézményi felügyelet beválthatja a jelen szabályozás szerint is a hatékony szerepét, ha egy összeférhetetlenségi törvényi szabályozással feloldanák az előzőekben vázolt helyzetet.

Az intézmények a képviselő testület által megállapított költségvetési keretek közt szabadon vállalnak kötelezettséget a hatályos pénzügyi, számviteli szabályok betartása mellett. Gazdálkodásukról, szakmai munkájukról a képviselő testületnek számolnak be, ahol lehet, hogy éppen képviselők, s főnökeik önmaguknak. Ebben a tekintetben a körjegyzőség csupán szolgáltatóként jelenik meg az intézmények életében, nincs közvetlen befolyással a pénzügyi folyamatokra, de ellenőrző funkciókat is betölt.

Az önkormányzati intézmények az államháztartási törvény, és működési rendjéről szóló szabályok szerint működnek és gazdálkodnak, és költségvetésük beépül az önkormányzat költségvetésébe. Így a hatékony intézményi felügyelet működtetése az önkormányzat és intézményei működőképességének megőrzése érdekében elengedhetetlen szabályozási követelményt jelent.

Az önkormányzati képviselők választását, jogállását és összeférhetetlenségét szabályozó törvényi változás nem következik be, illetve mivel ez legtöbb esetben nem jelent éles problémát, a jelenlegi felügyeleti rendszer hatékonyabbá tételén kell gondolkodni.

Ez megvalósítható választási ciklusonként (négy évenként) egyszeri, illetve két évenkénti átfogó mindenre kiterjedő átfogó ellenőrzéssel. Azonban ez tapasztalataink szerint még külső ellenőrzés formájában sem valósul meg. Továbbá rendszeressé kell tenni az intézmény helyzetétől függő kétévenkénti, vagy évenkénti rendszeres pénzügyi, gazdasági ellenőrzés lefolytatását. Ezen túl évente az eseti adott témára vonatkozó céllenőrzésekkel lehet biztosítani az ellenőrzés hatékonyságát.

Az intézményeknek javasoljuk az éves ellenőrzési terv rendszeres betartatását és az ellenőrzések az intézményvezetőkkel történő egyeztetését. Egy intézményi ellenőrzés akkor célszerű és hatékony, ha az adott vizsgálati feladatot minden tekintetben felölelő részletes ellenőrzési terv elkészítése előzi meg. Ezt meg kell küldeni a vizsgált szerv vezetőjének, illetve a vizsgálatot végző személyeknek. Az ellenőrzésről jegyzőkönyvet kell készíteni, mely apró részletességgel rögzíti a megállapításokat és javaslatokat tesz a feltárt hiányosságok kijavítására, illetve ahol indokolt, rövid időn belül az utóvizsgálatot tervszerűen is előírja, mely kizárólag a hibák kijavításának vizsgálatára vonatkozik. Javasoljuk, hogy a hivatal képviselői egy intézmény pénzügyi és szakmai felügyeletét rendszeresen figyelemmel kísérik helyszíni beszámoltatásokkal, illetve a hatékony feladatorientált belső ellenőrzés működtetésével. Ez javítana az intézmények ellenőrzöttségén és javítaná a hatékonyságot.

Megjegyezzük, hogy az intézménynél történt szakmai és pénzügyi ellenőrzésről az irányító szerv írásos jelentést kell, hogy kapjon, mely rögzíti az ellenőrzés megállapításait, a történt előrehaladást vagy a talált hiányosságokat is. Ez alapján tudja eldönteni az önkormányzat képviselő-testülete (közgyűlése), hogy intézményenként melyik teljesít megfelelően, illetve hol kell szigorítani és fokozni az ellenőrzések intenzitását.

Javaslatunk, hogy az intézmények ciklusonként, vagy időszaki önkormányzati képviselő-testület előtti beszámolások során ne csak a szakmai munkát emeljék ki, hanem a pénzügyi gazdálkodás, belső ellenőrzés, illetve egyéb vizsgálatok megállapításait is értékeljék az elmúlt beszámoltatási időszakhoz képest. Ennek tükrében fogalmazzák meg a jövőt illető elvárásokat. Így lehetőség mutatkozik arra, hogy a belső ellenőrzési kézikönyv, illetve egyéb szabályzatok kiegészítése, módosítása iránt intézkedjenek.

Javasoljuk, hogy az önkormányzat évente kötelezően elfogadandó belső ellenőrzési tervében a fenti tapasztalatok, vizsgálati jegyzőkönyvek alapján írják elő adott témára a belső ellenőrzést. Ahol hiányosságot találnak a belső ellenőri jelentés alapján tegyék meg további ellenőrzési javaslataikat, illetve ha az intézménynél nincs nagyobb hiányosság, akkor elismeréssel fejezzék ki elégedettségüket az intézmény vezetői felé, mert inspiráló lehet a további fejlesztéshez, munkavégzéshez.

További javaslatunk, hogy a felügyelt intézmények ellenőrzéséről a képviselő testület által jóváhagyott írásos szabályozás készüljön, mely rögzíti a felügyeleti eljárások rendjét, ütemezi az időszakos felügyelői beszámoltatásokat, s az egyes döntési jogosultságokat. Meghatározza a felügyeletet ellátók írásos beszámoltatásának rendjét, illetve az egyes intézményeknél lefolytatott vizsgálati jelentések megállapításairól tájékoztatja a döntéshozókat: a képviselőtestületet és a polgármestert.